

Norsk Ornitologisk Forening (NOF)

Sandgata 30 B
N-7012 Trondheim

e-post: nof@birdlife.no internett: www.birdlife.no

Telefon: (+ 47) 73 84 16 40
Bankgiro: 4358.50.12840
Org. nr.: 970 089 748 NVA

Miljødirektoratet
post@miljodirektoratet.no

Deres ref. 2016/352	Deres kontaktperson	Vår ref. 2016/437-350.4	Vår kontaktperson Martin Eggen	Dato 01.09.2016
------------------------	---------------------	----------------------------	-----------------------------------	--------------------

Høringssvar på forslag til ny forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun 2017-2022

Miljødirektoratet har *Forskrift om jakt- og fangsttider samt sanking av egg og dun for jaktseasonene fra og med 1. april 2017 til og med 31. mars 2022* ute på høring. Vi takker for invitasjonen til å fremme innspill. Miljødirektoratet foreslår en rekke endringer fra gjeldende forskrift. Vårt høringssvar er delt opp i to deler. Første del omhandler endringsforslagene fra Miljødirektoratet. Andre del er forslag til endring av forskrift fra NOF som direktoratet ikke hører på spesielt i denne omgang.

ARTER MED ENDRINGSFORSLAG I HØRINGSNOTAT

Storskarv

Storskarv underarten *sinensis*

Storskarv av underarten *sinensis* har jakttid ved ferskvannslokaliteter i Østfold, Akershus, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og Rogaland 21.08. - 23.12.

Underarten *sinensis* var utryddet i flere europeiske land på grunn av overbeskatning så sent som på 1960-tallet, og den europeiske hekkebestanden var redusert til kun 4 000 par.

Populasjonen har tatt seg opp igjen som følge av beskyttende tiltak. Dette har også vært tilfellet i Norge, hvor hekkebestanden ble anslått til ca. 2 000 par i perioden 2008-2010. Arten ser ut til å ha økt ytterligere de siste årene, og bestanden i Norge teller nå ca. 2 500 par.

Dersom jakt på storskarv ved ferskvannslokalitetene er begrunnet i et ønske om bestandsreduksjon for underarten *sinensis*, er dette noe NOF ikke kan se noen vektige argumenter for. Bestanden av underarten *sinensis* er knapt på et nivå som forsvarende jakt på bestanden i det hele tatt. Det er heller ingen tradisjon for jakt på skarv ved ferskvannslokaliteter hos oss. I Norge hekker underarten *sinensis* ennå ikke i ferskvann, kun i saltvann/brakkvannsområder (med Orrevatnet i Klepp, Rogaland som unntak). Forslag som medfører en bekjempelse av en naturlig forekommende bestand *før* den har fått etablert seg i et område er uakseptabelt. Miljødirektoratet skriver at de ønsker å legge til rette *før* økt beskatning, uten å grunngi hvorfor de ser behovet for dette.

Miljødirektoratet foreslår en utvidelse av antall fylker jakten skal foregå, ved å ta inn fylkene Hordaland og Oppland. Det foreslås også en utvidelse av jakttiden ved at denne skal starte 10.08, og ikke 21.08 som for underarten *carbo*.

NOF mener at jakttiden bør begrenses til å følge de jakttidene som er fastsatt for underarten carbo. Det er naturlig siden det i en jaktsituasjon ikke vil være mulig å se forskjell på de to underartene. Jakt ved ferskvannslokaliteter bør ikke være tillatt.

Storskarv underarten carbo

Bestanden av *carbo* har minsket fra toppåret i 1995 da bestanden i Norskehavet var på 45 000 par, til under 15 000 par i 2013. Dette tilsvarer en nedgang på om lag 67 % på 20 år. Den samlede norske bestanden var på 21 000 i 2015. Underarten er å regne som en norsk ansvarsart, da vi har 41% av den europeiske bestanden.

Forveksling med toppskarv er et stort problem ved jakt på storskarv. I NINA-rapport 1178 *Statusoversikt for jaktbart småvilt* skrives det: «Toppskarven er i dag bare jaktbar i deler av Sør-Trøndelag og de tre nordligste fylkene. En stor andel av toppskarvene felles likevel i fylker som i dag ikke har jakttid på toppskarv. Rundt halvparten av toppskarvene blir skutt i fylker der jakt ikke er tillatt for arten. For de siste 14 årene utgjør dette nær om lag 11 700 individer.» For årene 1999-2015 er antallet cirka 13 000. NOF krever at Miljødirektoratet gjør tiltak for å stanse den ulovlige jakta, og at man i områder uten jakttid på toppskarv kun kan skyte unge fugler med hvit buk.

Miljødirektoratet ønsker å innføre kvoter på storskarv pålydende 2 skarv per jeger per døgn (jf. § 9 i villloven som gir hjemmel til kvotebegrensning). NOF støtter at det nå innføres kvoter under jakt på storskarv. Der det ikke er jakttid på toppskarv mener NOF at det bare kan være tillatt å skyte fugler med hvit buk på grunn av risikoen for feilskyting av toppskarv.

Kortnebbgås

Kortnebbgås ankommer fastlandet fra Svalbard tidligst i september, og hovedmengdene ankommer fra midten i september. Vi mener det er lite hensiktsmessig at det skal være jakttid på kortnebbgås i Sør-Norge og Trøndelag fra 10.08. Når kortnebbgjessene ankommer, oppholder de seg for en stor del i internasjonalt viktige våtmarksområder som har stor betydning for mange arter av våtmarksfugler. Jaktstart 10.08 i disse områdene vil være en forstyrrelsesfaktor, og en potensiell belastning for store mengder våtmarksfugler i en viktig periode når fettreserver skal bygges opp før det forestående høsttrekket. Flere arter er også enda midt i den sårbare myteperioden, og er ikke flygedyktige på denne tiden. Forstyrrelser pga. jakt i denne perioden kan føre til utilsiktet redusert overlevelse for andre arter.

Med tanke på forvekslingsrisikoen mellom ulike typer *Anser*-gjess, er det ønskelig at jakttiden er i noenlunde samsvar med den jaktbare artens opptreden. En senere jaktstart er derfor ønskelig. Det er heller ikke hensiktsmessig at jakten skal starte tidligere i Sør-Norge enn i Nord-Norge, siden gjessene fra Svalbard ankommer Nord-Norge og Sør-Norge omtrent samtidig.

Vi foreslår at jakt på kortnebbgås avsluttes senest 1. november. Forvekslingsrisiko med sjeldnere arter som tundragås og sædgås (sårbar, *VU*) gjør dette nødvendig. Opptredenen av disse artene i Norge senhøstes og vinterstid varierer sterkt fra år til år, slik situasjonen også er for kortnebbgås. I motsetning til kortnebbgås dukker de to nevnte artene imidlertid ofte opp først på senhøsten, og helst i november og desember. Kortnebbgås ankommer fra og med midten av september, har trekktopp om høsten i Norge i andre halvdel av september og første halvdel av oktober. Hensynet til overvintrende våtmarks- og andefugler tilsier dessuten at jakt

på kortnebbgås i november og desember bør unngås. Dette er fugler som i kuldeperioder har behov for minst mulig forstyrrelser og stress.

Miljødirektoratet foreslår en endret jakttid: 01.09 – 15.11 i hele landet (unntatt Finnmark), og 10.09 – 15.11 i hav og fjord jf. villloven § 32, fra svenskegrensen til og med Vest-Agder fylke. NOF mener at jakttiden for kortnebbgås bør være bedre tilpasset det tidsrommet da det normalt er kortnebbgås i Norge. På høsten bør det avsluttes tidligere enn i dag for å unngå forveksling med andre Anser-arter, som kan være vanskelig å skille i en jaktsituasjon. Det bør legges vekt på forstyrrelsen jakt medfører for andre ande- og våtmarksfugler tidlig høst og vinter. NOF ser at Miljødirektoratet delvis imøtekommer disse hensynene i sitt forslag, men ønsker en avslutning av jakta 1. november.

Grågås

Forskriftens § 6 gir anledning for grunneier eller bruker til å sanke egg fra grågås i «hele landet i tiden fram til og med 15. april.» I de nordligste fylkene kan man vurdere å utvide perioden for sanking. Dette for bedre å tilpasse forskriften med faktisk tidsrom for egglegging. Tid for egglegging hos grågås viser store geografiske variasjoner, og skjer i Øst-Finnmark normalt de to første ukene av mai.

På samme måte som beskrevet under kortnebbgås er det forvekslingsrisiko med sjeldne og fredede gåsearter ved jakt på grågås, og vi anbefaler at grågåsjakta avsluttes 01.11. De aller fleste steder i landet er det små antall grågås tilstede senere på høsten, og dette inkluderer ofte andre del-bestander, for eksempel islandske fugler.

Miljødirektoratet viser til at man kan åpne for jakt på grågås inntil 15 dager før ordinær jaktstart når det foreligger en lokal forvaltningsplan. Man ønsker i endringsforslaget endret praksis rundt døgnreguleringen for denne jakten, slik at fylkesmennene i denne perioden kan fastsette døgnregulering enten i tidsrommet kl. 24.00–10.00 eller 16.00–22.00 etter lokale forhold. NOF har ingen innvendinger mot en slik praktisering per i dag.

Havelle

Havelle står på Verdens naturvernunion (IUCN) sin globale rødliste i kategorien sårbar (VU). Dette er også artens status på EUs rødliste og den europeiske rødlisten. På den norske rødlista er arten kategorisert som nær truet (NT). Den globale bestandsreduksjonen på verdensbasis ser ut til å ende på 50 % over tre generasjoner (27 år), regnet fra 1993 til 2020, noe som forklarer den globale og europeiske rødliste-statusen.

Det er rapportert en nedgang i bestanden i hele Nord-Europa, med en nedgang i overvintrende fugler i Østersjøen på over 65 % mellom 1993-1995 og 2007-2009. Fugler fra vestlige deler av Sibir og Nord-Europa overvintrer her. Utviklingen i vinterbestanden er lik i Norge, med et fall på 59 % i perioden 1980-2011 (SEAPOPOP). Uavhengige tellinger i Hordaland bekrefter dette bildet. Vinterbestanden her er redusert med 70-80 % fra 1980 og frem til 2014. Nedgangen gjenspeiles også i jaktstatistikken for arten. Vinterbestanden i Norge består for en stor del av fugler som ikke har sitt opphav i Norge og Skandinavia. Det finnes flere funn av ringmerkede og satellittmerkede fugler fra Norge og Danmark til Russland, og vi antar at store deler av den norske vinterbestanden kommer herfra. Det er disse bestandene det jakes på i Norge.

Den norske hekkebestanden av havelle er tidligere vurdert til 5 000-10 000 par. Havelle var «Årets Fugl» i 2015, og i den forbindelse ble det gjennomført en ny kartlegging av bestanden

i Norge. Denne kartleggingen ga oss et estimat på 6500-13 500 par, hvorav en stor andel i Finnmark og Troms. Trolig finnes rundt 90 % av hekkebestanden i Norge i disse to fylkene. Legg merke til at den nye estimatet er basert på endret metodologi, og at den norske hekkebestanden ikke har økt, heller tvert imot.

Miljødirektoratet foreslår å ta havelle ut av forskriften med bakgrunn i bestandssituasjonen. NOF støtter dette.

Svartand

Svartand er klassifisert som nær truet (NT) på den norske rødlisten. Flere meldinger antyder at bestandene i Nord-Norge sannsynligvis har gått tilbake, i likhet med situasjonen i andre deler av landet (Oppland, Vest-Agder, Hordaland). Svartand klassifiseres til rødlistekategori sårbar (VU) etter kriteriet C1 (mer enn 10 % bestandsnedgang siste 12 år og bestand < 10 000 individer). Rødlistestatus ble nedgradert til nær truet (NT) på grunnlag av bestandssituasjonen i naboland.

NOF mener generelt at et prinsipp om at arter i tilbakegang ikke skal være jaktbare må gjelde. Det bør være en selvfølge at arter på rødlisten tas ut av forskriften. Det er for svartand også stor fare for forveksling med sjøorre, klassifisert som VU på norsk og global rødliste. Begge disse artene opptrer i blandede flokker, og har lignende fremtoning og utseende.

Svartand har en liten bestand i Norge, kun 635-1255 par. I følge Wetlands International (2014) er bestandstallene i Nordvest-Europa minkende. Synkende bestand tyder på lav reproduksjon kombinert med høy voksendødelighet, uten av vi kan fastslå hvilke faktorer som virker sterkest. Gjennom å ta svartand ut fra forskriften vil jakt som trusselfaktoren forsvinne i norske farvann, både for rødlistede norske fugler og utenlandske fugler. I Østfold skytes det i gjennomsnitt over 1800 fugler årlig. Dette er en alvorlig situasjon for en art med lav naturlig voksendødelighet, og der den norske bestanden kan bli berørt. Ved å opprettholde jakt i dette fylket reduseres ikke trusselen nevneverdig, siden de fleste svartendene skytes nettopp i Østfold (80 %). Det er ikke grunnlag for å tro at fugler i Østfold i større grad omfatter svenske fugler enn i andre fylker langs kysten av Østlandet og Sørlandet. Bestandsutviklingen for overvintrende svartand i Østfold er negativ i perioden 1980-2011 (nedgang på 3,16 % per år) og i perioden 2002-2011 (nedgang på 5,43 % per år).

I sitt høringsnotat skriver Miljødirektoratet at fuglene i Østfold, der det ønskes opprettholdt jakt, «nok for en stor del er svenske fugler». Denne påstanden underbygges ikke nærmere. Faktum er at vi ikke vet hvilke delbestander som opptrer i Østfold og andre steder langs kysten. Norsk Ringmerkingsatlas nevner kun tre ringmerkede svartender gjenfunnet i Norge, alle tre like ved hekkeplass der ringmerkingen har funnet sted. Ringmerkingssentralens karttjeneste på nettet supplerer ikke med opplysninger. Artsdatabanken konkluderer derfor med at vi vet lite om norske svartenders trekk, og at det er ukjent hvor svartendene som trekker og raster/overvintrer langs norskekysten kommer fra. I høringsnotatet fra Miljødirektoratet heter det at man ikke kan utelukke at den fåtallige norske hekkebestanden berøres av jakta. Vi mener det er sannsynlig at den lille og sårbare norske bestanden blir berørt av jakta.

Under overskriften «Jaktbart vilt og rødlista» drøfter Miljødirektoratet jakt på rødlistede arter i sitt høringsnotat. Det skrives: «Arter med store bestander og potensiale for rask bestandsvekst over store areal kan forvaltes på en annen måte enn mer fåtallige arter som i tillegg er avgrenset til små areal og truede leveområder». NOF er enig i denne betraktningen

på et generelt grunnlag. Med kunnskapsmangelen som faktisk finnes rundt svartand, med stor uvisshet rundt hvilken påvirkning jakt har på den norske bestanden, mener vi forvaltningen her må ta i bruk føre-var prinsippet og ta svartand ut av forskriften.

Miljødirektoratet foreslår å opprettholde jakt på svartand i Østfold, med jakttiden 10.09. – 23.12. NOF mener at jakttid for svartand må tas ut fra forskriften ut ifra argumentasjonen over.

Ærfugl

Det er i dag tillatt med jakt på ærfugl i Østfold, Vestfold, Buskerud, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder fylker i tidsrommet 01.10 – 30.11.

I Skagerak regnes de lokale hekkebestandene som stabile. Bestanden for fastlands-Norge er nylig vurdert til rundt 87 000 par, og den har gått tilbake med 15-30 % de siste 15 årene. Dette er bakgrunnen for at arten nå er klassifisert som nær truet (*NT*) i den norske rødlisten. Nedgangen har vært størst fra Trøndelag og nordover til Lofoten. Nedgangen føyer seg inn i et bekymringsfullt mønster, siden ærfuglbestanden er på vikende front i deler av Europa. På den svenske rødlisten er arten plassert i kategorien sårbar (*VU*). Den svenske Artsdatabanken skriver i sin vurdering at klassifiseringen også kunne vært satt til sterkt truet (*EN*), avhengig av hvilke verdier man legger til grunn. I perioden 2001-2012 er bestandsreduksjonen i Sverige på minst 50 %, og på 40-60 % i løpet av de siste 30 årene. Rask nedgang rapporteres fra Gotland (fra 7140 hunner på reir i 2007 til bare 1310 i 2015) og på Øland. En tilsvarende negativ utvikling er også observert i Finland.

På EUs rødliste er ærfugl klassifisert som *VU*, mens den på den europeiske rødlisten er klassifisert som *EN*. Arten står også oppført som *NT* på den globale rødlisten. IUCN skriver i sin omtale at tilbakegangen er størst i Europa, og oppgir ikke bærekraftig høsting av marine ressurser, forurensing, forstyrrelser og jakt som de viktigste truslene. Europa inkludert Grønland har over 60 % av verdensbestanden, og en nedgang i våre områder er av global betydning.

I denne sammenhengen er det naturlig å påpeke trekket av ærfugl som foregår vestover fra den svenske hekkebestanden utenom hekketiden. En betydelig andel av ærfugler ringmerket langs den sørlige delen av Østersjøen og på vestkysten av Sverige overvintrer i Danmark. Dette trekket berører også sørkysten av Norge, og en hel del svenske hekkefugler overvintrer høyst sannsynlig også i Norge. Gjenfunn av fugler ringmerket fra hekkeområdene i Sør-Norge viser at våre hekkefugler også finner veien mot sør og sørøst. Vandringsmønsteret i Skagerak gjør at man ikke kan se lokale bestanders utvikling isolert. Arten har betydelige utfordringer, der jakt i Norge vil inngå som en ekstra negativ faktor når arten ikke produserer høstingsverdig overskudd.

Argumentasjonen fra Miljødirektoratet er sviktende. Det skrives at vi mangler sikre data på hvilke delbestander som beskattes i Norge, men ønsker likevel å opprettholde jakttid på arten. «Om det stort sett felles lokale fugler eller fugler som kommer fra andre hekkeområder vites ikke». NINA-rapport 1178, *Statusrapport for jaktbart vilt* konkluderer likt. Men det er grunn til å tro at det er flere ulike delpopulasjoner involvert. Ringmerkingsdata viser at det både er norske, tyske, finske, svenske og britiske fugler langs norskekysten. Den svenske Artdatabanken skriver at flertallet av svenske fugler overvintrer i grunne områder av danske farvann, og Jylland utpeker seg om et kjerneområde. Deler av svenske fugler kan tenkes å

forekomme i gjeldende område for jakt på ærfugl, både rastende under trekk og i overvintringsbestanden.

Etter NOFs mening er det ikke grunnlag for jakt på ærfugl i Norge, da denne i tillegg til å ramme den norske minkende hekkebestanden, går ut over truede hekkebestander fra Sverige og andre naboland, samt en allerede presset norsk bestand. Jaktuttaket er av en viss størrelse (6480 ind. siste sesong), og det er ikke forenlig med en god forvaltning av en art i tilbakegang. Artens debut på den norske rødlisten er ytterligere et moment som viser at det ikke er grunnlag for å hevde at det er et bærekraftig overskudd man jakter på. Med en dramatisk tilbakegang i Europa for øvrig, må det tas en ny vurdering om jakt er forenlig med § 16 i naturmangfoldloven, og om «best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd».

Miljødirektoratet hører også på et forslag om kjønnsdifferensiert døgnkvote på inntil tre hanner og én hunn, med stopp i jakta når en hunn er felt. Kjønnsdifferensieringen er begrunnet med at hunnfugler er mer utsatt for predasjon enn hannfugler. Den svenske Artdatabanken nevner at den svenske populasjonen har gjennomgått en forandring gjennom en kraftig reduksjon i antall hunner (voksne og unge fugler). Det er mer usikkert hvordan dette forholder seg i Norge.

Miljødirektoratet foreslår å ta ut Vest-Agder fra forskriften. Dette med bakgrunn i stor lokal tilbakegang her. NOF støtter dette. NOF mener også at ærfugl må tas ut fra forskriften i sin helhet med bakgrunn i faktaopplysningene presentert over. Dersom arten fortsatt blir stående i listen over jaktbare arter mot vår klare anbefaling, bør den jaktbare døgnkvoten på ærfugl maksimalt bli to hanner og ingen hunner.

Gråmåke

Gråmåke har hatt en kraftig tilbakegang i bestanden de siste ti årene. I 2006 ble bestanden estimert til 233 000 par. I 2014 var den estimerte bestanden kun 72 000 par. Bestanden er redusert med 30 % i Nordsjøen og Skagerak og med 72 % i Barentshavet (Troms og Finnmark) i perioden 1988-2013. Miljødirektoratet viser til kunnskapsmangel om bestanden i Norskehavet. I Sverige er arten rødlistet som sårbar (VU).

Jakt på gråmåke er ikke begrunnet med matauke, og har etter NOFs syn ingen vektige grunner til å være inkludert i gjeldende eller fremtidige forskrifter om jakt- og fangsttider. Dette gjelder også eggsanking, regulert etter forskriftens § 6. Eggsanking bør ikke være tillatt for arter i tilbakegang. Til dette er konsekvensene knyttet til forstyrrelser, omlegging av egg og endelig hekkesuksess for dårlig kartlagt.

Norge har i løpet av få generasjoner opplevd betydelige omveltninger i bosetningsmønster og velstand. Dette synes å ha påvirket eggsankingens betydning og hvordan den utøves. Eggsanking blir fortsatt drevet klokt mange steder, ikke minst for å ta vare på en tradisjon der mennesket høster av naturen på en bærekraftig måte. Men dessverre er det ikke slik overalt. En annen praksis ser ut til å bre om seg, med en mer omfattende sanking av måkeegg som ikke er i samsvar med våre forfedres kloke forvaltningsprinsipp. Når øyer blir gjennomløst for egg mange ganger i løpet av sesongen vil dette påvirke hekkesuksessen. Med en svekking av områdets betydning for grunneier, forsvinner også viljen og ønsket om kontroll og forvaltning. At «stormåker» (gråmåke og svartbak) i stor utstrekning blir sett på som skadefugler, og dermed fritt vilt, er nok i stor grad en medvirkende årsak til ukulturen. Slik mentalitet viser en sviktende forståelse for naturens samspill. Dessuten, betydningen av

eggsanking til matauke og som økonomisk tilskudd er minimal. Alt dette gjør at NOF nå etterspør grunnlaget for at måkene skal være i en særstilling sammen med noen få andre arter, når den generelle regelen er at fuglers egg og unger er fredet.

Forvekslingsrisikoen med sildemåke-egg er så stor at dette i seg selv burde føre til at aktiviteten opphører i visse regioner. Ikke minst gjelder dette i Midt-Norge og Nord-Norge, der den fåtallige underarten *fuscus* (nordlig sildemåke) hekker. I Nord-Norge har vi hatt flere tilfeller med sanking av fiskemåke-egg til videresalg eller eget bruk. Mange proklamerer at de ikke er kjent med at fiskemåke-egg ikke er inkludert i den lovlige eggsankingen, eller at arten står på den norske rødlisten som nær truet (NT).

Eggsanking kan dessuten brukes som påskudd for fjerning av måke-egg eller forstyrrelser ved kolonier for å bli kvitt hekkende måker. Dette er kjent fra Rogaland, der det er tillatt å sanke egg av sildemåke, slik det er i resten av landet sør for Trøndelag. Det er også en velkjent taktikk ovenfor fiskemåke i store deler av landet.

NOF merker seg også at det er vanlig å selge måke-egg i forretninger og via sosiale medier. Dette betyr at flere benytter seg av muligheten til å drive forretningsvirksomhet på eggsankingen. Det er usikkert om det er grunneier eller andre som i størst grad bedriver slik virksomhet. Dersom Miljødirektoratet mener det fortsatt skal være tillatt å sanke måke-egg, bør det være et krav om at egg som omsettes bør ha en eller annen form for godkjenning, slik at de er mulig å spore tilbake til opprinnelsesstedet. I områder der slik virksomhet skal finne sted, må det dessuten være en godkjent forvaltningsplan for området. Grunneiere og lokalbefolkning må involveres på en annen måte enn i dag, slik at det blir i deres interesse og bevare fuglelivet i værene.

Miljødirektoratet foreslår at gråmåke tas ut av listen over jaktbare arter. Dette støtter NOF. Vi mener videre at eggsanking ikke skal være tillatt. Tradisjonen med forvaltning av eggvær er flere steder erstattet av en vilkårlig plyndring av måkereir som ikke bør fortsette.

Svartbak

Bestanden har vært nedadgående i Skagerak og i Barentshavet. Overvåkingen i Norskehavet er ikke god nok til å si noe sikkert om bestandsutviklingen her. Den totale bestanden er estimert til 43 000 par. Estimater for 1990 – 2002 lå på 50 000 - 100 000 par i Norge. Arten er norsk ansvarsart, da Norge har 35-40 % av den europeiske bestanden, dette til tross for artens tilbakegang.

Jakt på svartbak er ikke begrunnet med matauke, og har etter NOFs syn ingen vektige grunner til å være inkludert i gjeldende eller fremtidige forskrifter om jakt- og fangsttider. Dette gjelder også eggsanking, regulert etter forskriftens § 6. Eggsanking bør ikke være tillatt for arter i tilbakegang. Til dette er konsekvensene knyttet til forstyrrelser, omlegging av egg og endelig hekkesuksess for dårlig kartlagt. NOF merker seg også at det er vanlig å selge måke-egg i forretninger og via sosiale medier. Se for øvrig vår kommentar rundt dette under gråmåke, disse gjelder også for svartbak.

Miljødirektoratet foreslår at svartbak tas ut av listen over jaktbare arter. Dette støtter NOF. Vi mener videre at eggsanking ikke skal være tillatt. Tradisjonen med forvaltning av eggvær er flere steder erstattet av en vilkårlig plyndring av måkereir som ikke bør fortsette.

Lirype og fjellrype

Ryper utgjør en betydelig del av det totale antallet skutte fugler i Norge. For jaktseasonen 2014/2015 viser tallene at 222 450 ryper ble skutt. Gjennom flere år viser statistikken en nedgang i jaktutbyttet, med en jevn nedgang fra toppseasonen 1985/1986, da 750 100 ryper ble tatt ut. For siste 10-års periode (2004/05 til 2013/14) viser jaktstatistikken en relativt jevn nedgang for antall felte fjellryper og liryper. Antall skutte fugler er redusert med ca. 65 % i denne perioden.

Både fjellrype og lirype er klassifisert som nær truet (*NT*) på den norske rødlisten. Fjellrype er inkludert iden europeiske rødlisten som nær truet (*NT*), mens lirypa står som sårbar (*VU*). Fjellrype og lirype er norske ansvarsarter (Miljødirektoratet nevner kun fjellrype i høringsbrevet, men begge arter figurerer på Artsdatabankens oversikt). Fra Artsdatabankens vurdering av fjellrype: «...data vi har tilgjengelige antyder at hekkebestanden for fjellrype er redusert med størrelsesorden 50 % i siste 10-års periode. Bestandsnedgangen som nå er registrert for fjellrype gjelder imidlertid hele Fennoskandia og inngår som del av en mer omfattende bestandsreduksjon som nå ser ut til å pågå for flere fuglearter knyttet til fjell- og fjellnære områder i Norden. Denne bestandsnedgangen har dessuten nå foregått over en relativt lang tidsperiode (15 år). Med dette som bakgrunn kan vi ikke utelukke at også nedgangen som nå er registrert for lirype er del av en mer langsiktig nedgang og ikke utelukkende del av en naturlig dynamikk.» Artsdatabankens vurdering av lirype inneholder de samme formuleringene som for fjellrype.

NOF aksepterer bærekraftig jakt på arter i Norge der jaktutbyttet har nytteverdi som mat. Det er et forsvarlig høstingsprinsipp. Dagens jakt på arter som er i klar tilbakegang er det imidlertid ikke noe forsvarlig grunnlag for. Naturmangfoldlovens § 16 slår fast at jakt bare kan aksepteres når «best tilgjengelig dokumentasjon tilsier at arten produserer et høstingsverdig overskudd.»

Dersom Miljødirektoratet skulle konkludere med at jakt på rypeartene fortsatt er faglig forsvarlig, foreslår vi omfattende bevaringstiltak, blant annet må jakta stanses i bunnår. I disse årene skyter man ut grunnstammen i bestanden, de voksne fuglene, istedenfor å høste av produksjonen. Skal lirype og fjellrype ut av rødlista må bestandene få anledning til å komme opp på et nivå med robuste bestander over større områder.

Oppstart av jakta bør være minimum en til to uker seinere enn for nåværende forskrift for å redusere den ekstra ungedødeligheten som kommer i tillegg til jaktuttaket. Forskning viser at når ungene er små og kullene tett samlet så øker dødelighet ved frafall av voksenfugler, samt at også omfanget av skadeskyting er større ved skudd på tette flokker/kull. Rypejakta bør avsluttes 23.12 i hele landet, slik det er foreslått. For hver uke som går etter denne datoen gjøres ytterligere innhugg i den reproduserende populasjonen - også nordpå. En måte å redusere den negative virkningen av jakt gjennom jaktidsreguleringer vil være å spare de fuglene som har overlevd den strengeste vinteren, og som følgelig har stor sannsynlighet for å reprodusere seg. Vinterjakta utgjør bare en liten del av den totale mengden skutte fugler under jaktseasonen, og vil derfor likevel ha begrenset effekt for å bedre rypas bestander.

Rypene er viktig mat for mange predatorer i fjellet, og innehar dermed en viktig økologisk funksjon for blant annet kongeørn, jaktfalk (nær truet, *NT*) og snøugle (sterkt truet, *EN*). Snøugler som overvintre i fjellet lever for det meste av ryper, og er helt avhengig av normalt gode rypebestander for å overleve. I naturmangfoldlovens § 16 heter det: *Ved avgjørelsen om*

å tillate høsting og om fremgangsmåten ved høsting skal det videre legges vekt på artens funksjon i økosystemet og den virkning høstingen kan ha på det biologiske mangfold for øvrig.

Mer om forvaltningsregimet for rype:

Et annet forvaltningsregime, for eksempel med egne avsatte områder der det ikke tillates jakt på rype, samt en mer sentralt styrt forvaltning som omfatter større områder/regioner vil være klokt.

Nasjonale jakttidsrammer er åpenbart ikke tilstrekkelig for å sikre bærekraftig forvaltning av skogshøns. Det er ikke et bærekraftig forvaltningsprinsipp å sette en åpen jakttidsramme og overlate detaljforvaltning av disse artene til grunneiere med høyst varierende fag- og faktakunnskap. Tiden er inne for at det innføres terskelnivåer for nedre høstbare bestand når det gjelder disse artene, og at det samtidig settes krav til lokal dokumentasjon for bærekraftige bestandsnivåer for alle områder hvor det skal jaktes. Både norske og svenske undersøkelser viser ikke målbare bestandsendringer som følge av jakt mellom områder med jakt, og uten jakt når jakttrykket er lavt. Hos lirype ligger grensen for jaktuttak uten målbar reduksjon på bestand på 15 % uttak. Et uttak på 30 % *kan* derimot spille en rolle.

Sentralt styrt differensiert forvaltning er en forutsetning for bærekraftig høsting. Det er praktiske utfordringer med å stille krav til faktagrunnlag som forutsetning for høsting, men dette synes nødvendig.

Alternativet er stans i jakta for å ivareta bestandene over hele landet til arten er tatt ut av rødlisten, og bestanden har tatt seg opp igjen.

Kanskje den viktigste forskjellen på rypejakt nå og tidligere er at vi har få områder med rypeterreng der det ikke drives jakt. Økt veibygging i fjellet og større grad av tilgjengelighet gjør at få områder "freder seg selv". Dersom man setter av områder uten jakt vil disse kunne fungere som buffere, og ungfugler herfra fyller opp områder med stort jakttrykk. Effekten av jakttrykket vil dermed bli mindre. Det er nødvendig at det er produktive rypeområder som settes av til dette formålet, skal områdene klare å produsere reelle overskudd og ha tiltenkt funksjon.

Miljødirektoratet foreslår fortsatt jakt på rype i Norge, med innskrenket jakttid. Dersom arten på ny skal kunne komme seg opp på et robust nivå, må bestandene få anledning til å bygge seg opp igjen. Omfattende reguleringstiltak må derfor på plass. Vi kan ikke se at Miljødirektoratets tilstrekkelig tar innover seg den alvorlige situasjonen for rypene. Som argumentert for over, bør jaktas start utsettes en til to uker. Vi støtter direktoratets forslag om stans i jakta 23.12.

NOF foreslår en NOU på hvordan et bedre forvaltningsregime, med differensiert forvaltning kan iverksettes. Vi ber Miljødirektoratet fremme dette forslaget for Klima- og miljødepartementet. Datagrunnlaget innsamlet på Hønsefuglportalen må fortsette og utvides som grunnlag for en slikt differensiert forvaltning. Dette gjelder for øvrig også for artene jerpe, orrfugl og storfugl. Rypenes situasjon bør også få konsekvenser for anledningen til snarefangst etter § 5 i forskriften om jakt- og fangsttider i Norge.

Svarttrost og måltrost

NOF mener forslaget om jakttid på disse to artene er dårlig begrunnet. Det faktum at disse artene ikke er truet er ikke grunn nok til å åpne for jakt på dem. Det blir å speilvende

argumentasjonen. Skal man jakte på løvsanger, fluesnappere, rødstrupe eller bokfink bare fordi bestandene kan komme til å tåle det? Det er et stort etisk aspekt her. Dette er et meningsløst og unødvendig forslag. Det har skapt store reaksjoner fra mange. Det negative engasjementet er større enn i de fleste andre saker NOF har jobbet med. Forslaget om jakt på måltrost og svarttrost er noe folk flest ikke kan akseptere. NOF har hatt en underskriftkampanje mot jakt på svarttrost og måltrost. Denne har samlet inn over 10 000 underskrifter. Underskriftene følger dette høringssvaret som vedlegg.

Jakt må være bærekraftig, og bør kun foregå på arter med klar jakttradisjon. Videre bør jakt inneholde et aspekt av matauke, ikke kun sport. Trostejakt bærer preg av kun å være sportsjakt. NOF har også foreslått å stanse jakten på rødvingetrost og gråtrost, se kommentarer for disse artene. Generelt mener vi at man ikke bør tillate jakt på arter med så liten matverdi. Kjøttverdien er helt marginal. Dersom man tar rødvingetrost og gråtrost ut av listen over jaktbare arter i Norge, istedenfor å tillate nye, vil det ikke lengre være lov å jakte på småfugler i Norge.

Våre trekkfugler møter mange farer nedover i Europa. Bare rundt Middelhavet drepes hele 25 millioner fugler ulovlig hvert år ifølge BirdLife International sin rapport «The Killing». 1,2 millioner av dette er måltrost! Lovlig jakt og fangst kommer i tillegg. Gjennom å tillate jakt på nye småfuglearter i Norge, trår vi over nye grenser, der tankene går mot aktiviteter vi ønsker å bli kvitt. Trostejakt kan tenkes å bli en form for jaktturisme i Norge. En del potensielle jaktturister fra Sør-Europa har slik jakt på småfugler som hobby, og benytter trostejakt som et påskudd til omfattende jakt på et bredt spekter av fredete spurvefugler. Det er en stor ukultur knyttet til jakt på småfugler i mange land i Middelhavsområdet. Det er god grunn til å være føre-var her. Dette er ikke en utvikling vi ønsker å forsterke i Norge.

Norske jegere kan lett ta feil av de mange ulike artene småfugler vi har, dette er en reell og høyaktuell risiko. Ved å ikke jakte småfugler i Norge unngår man denne problemstillingen.

Også mange jegere har reagert negativt på dette forslaget. Selv om man liker å jakte på storvilt, ryer eller skogsfugl og annet større vilt, så er det mange jegere som ikke ønsker å bli identifisert med trostejakt. Dette er folkekjære arter. Folk reagerer når jegerne skal jakte på småfugler som de selv har på fuglebrettet (som svarttrost), og har et nært forhold til (gjelder både mål- og svarttrost). Forslaget kan tenkes å bidra til å svekke omdømmet til fuglejakt generelt.

Miljødirektoratet foreslår jakt på måltrost og svarttrost med jakttid 10.08 - 23.12. NOF fraråder sterkt at svarttrost og måltrost blir tatt inn i forskriften og jakt- og fangsttider.

ARTER UTEN ENDRINGSFORSLAG I HØRINGSNOTAT

Enkeltbekkasin

De siste tre årene (jaktseongene) er det skutt henholdsvis 220, 200 og 160 individer av denne arten i Norge. Til sammenligning ble det i 1972/73 skutt ca. 19 000 enkeltbekkasiner i landet. Et totalutbytte på 160 enkeltbekkasiner representerer en totalvekt i underkant av 20 kilo (110-115 gram per fugl). Den samlede vekten av menneskeføde fra dette er forsvinnende liten. Med tanke på forvekslingsmuligheter med dobbeltbekkasin, klassifisert som nær truet (NT) på den norske rødlisten, foreslår vi at arten tas ut som jaktbar art. Forveksling med kvartbekkasin, som ikke er jaktbar, er også en risiko.

Enkeltbekkasinen er i tilbakegang i Norge. Bestanden er anslått til 50 000-75 000 par, mot tidligere estimat fra 1994 på 70 000-150 000 par. Norske hekkefugltakseringer indikerer at arten har gjennomgått en moderat nedgang i perioden 1996-2013. Dette er også i overensstemmelse med trendene i våre naboland, hvor enkeltbekkasinen har vist til dels kraftig tilbakegang. Arealendringer med mindre tilgjengelig gunstig hekkebiotop gjennom drenering og utbygging av våtmark er et problem i Norge. Før dette er under kontroll og omfattende restaureringsprosjekt er igangsatt, kan man forvente en nedadgående bestand. Vi kan også trygt konkludere med at interessen for enkeltbekkasin-jakt ikke er all verden, men jaktstatistikken gjenspeiler trolig også bestandsutviklingen til en viss grad.

Vi mener det ikke lenger er en tradisjon for jakt, eller en bestandsutvikling hos enkeltbekkasin i Norge som rettferdiggjør fortsatt jakt på arten. Kjøttvekten er minimal, og risikoen for feilskyting av arter på rødlisten, eller med mer fåtallige arter, er et tilleggsmoment som bør tillegges vekt. NOF oppfordrer sterkt til å ta enkeltbekkasin ut av listen over jaktbare arter i Norge.

Heilo

På bakgrunn av flere av de samme argumentene som brukes i omtalen av jakttider for enkeltbekkasin, ønsker NOF at jakten på heilo opphører. Kjøttverdien er minimal og tradisjonen for heilojakt er marginal i Norge. Jakt på arten har allerede opphørt i Rogaland. Vi ser ingen grunn til at det skal opprettholdes jakt på denne arten i noen av de andre fylkene. Jaktuttaket for heilo er enda mindre enn for enkeltbekkasin. Det er faktisk så lite at ikke SSB innhenter opplysninger om antall felte individer pr. jakt sesong. Når dette ble gjort frem til midten av 80-tallet lå antallet felte individer på 500- 1000.

Heilo kan lett forveksles med mer fåtallige arter, som tundralo. Om høsten opptrer den også sammen med brushane (sterkt truet, EN), og brushaner kan av denne være i faresonen for utskyting. Dette styrker argumentasjonen for at jakt på heilo ikke bør være tillatt i Norge.

NOF foreslår at jakttiden for heilo tas ut av forskriften.

Rugde

Rugda opplever stundom lengre kuldeperioder i løpet av vinteren, med påfølgende stor dødelighet. Desember 2009 og januar 2010 var slike perioder med kulde, da et stort antall rugder ble funnet døde langs kysten av Sør-Norge. På Stord i Hordaland ble det tidlig i januar 2010 funnet hele 41 døde rugder på en 400-meters strekning. Det ble også rapportert om stor forekomst av døde rugder fra andre steder på Vestlandet på dette tidspunktet. Fuglene blir funnet avmagret, sannsynligvis som følge av utilgjengelige næringsressurser og kulde. Jakt under slike omstendigheter er etter vår mening ikke forenlig med norsk jakttradisjon og ønsket om å høste bærekraftig. I Troms og Finnmark er ikke arten tallrik, og jakt på disse bestandene er antakelig ikke bærekraftig. De siste jakt sesongene har rundt 2 000 rugder blitt felt i Norge. Etter de tallene vi har funnet hos SSB har henholdsvis 19 og 0 av disse blitt skutt i Troms og Finnmark.

NINA-rapport 1178 *Statusoversikt for jaktbart småvilt* henviser til en europeisk forvaltningsplan fra 2005 fra EU-kommisjonen. Her oppgis det at jakttrykket er meget hardt i Europa, og ligger på 3-4 millioner skutte fugler hvert år i EU. I utkastet til en europeisk forvaltningsplan for rugde anbefales det å forby jakt på rugde i sterke kuldeperioder, opprette jaktfrie reservater samt innføre jaktvote-restriksjoner. Norge bør følge opp et slikt forvaltningsregime.

NOF ønsker en kortere jakttid for rugde i Norge, slik at det ikke er anledning til å jakte på arten i spesielt sårbare perioder. Vi foreslår jakttid 10.09 -30.11. Jakt i Troms og Finnmark foreslås tatt ut av forskriften.

Sildemåke

Sildemåke er inkludert blant artene det etter § 6 i forskriften kan sankes egg fra. Arten er i tilbakegang ved de fleste sjøfuglkolonier langs kysten. I 2006 ble det gjennom SEAPOP-overvåkingen vurdert at det hekket 1 300 par av underarten *fuscus* og 49 000 par av underarten *intermedius* i Norge. Nye tall viser 2 000 par med *fuscus* og 26 000 par med *intermedius*. Det har blant annet vært en kraftig tilbakegang av sildemåke i hekkekoloniene i Vest-Agder. Vi mener at artens tilstedeværelse i forskriften kan være en forglemmelse, siden sildemåke ikke er en jaktbar art, og dens bestandssituasjon tilsier at enhver form for eggsanking bør unngås. Arten er også sårbar for denne typen forstyrrelser i koloniene. Eggsanking kan videre bli brukt som unnskyldning for fjerning av måker. NOF har fått bekymringsmeldinger om dette fra Rogaland.

NOF foreslår at sildemåke tas ut av listen over arter det kan sankes egg fra etter § 6.

Nøtteskrike

NOF kan ikke se noen vektige argumenter for fortsatt jakt på nøtteskrike. Dette er en art uten jakttradisjon for matauke.

NOF mener at nøtteskrike bør tas ut av forskriften.

Gråtrost og rødvingetrost

Rødvingetrost er klassifisert som *NT* på den globale rødlisten. En forverret situasjon for den europeiske bestanden gjør at den står oppført som *NT* også på den europeiske rødlisten, mens EUs rødliste oppgir arten som *VU*. Gråtrost viser en svakt nedadgående hekkebestand i Norge. På EUs rødliste er gråtrost oppført i kategorien *VU*.

NOF ønsker at jakt på de to trosteartene stoppes. Kjøttverdien er svært liten, og tradisjonen for denne typen jakt er marginal i Norge. Et tilleggsmoment i argumentasjonen for hvorfor man skal stanse jakten på disse artene, er at den allerede har fungert som et påskudd til å drive jaktturisme i Norge. Jegere/turister fra Sør-Europa kan benytte trostejakt som et påskudd til omfattende jakt på et bredt spekter av fredete spurvefugler. Ser man på utviklingen i mange andre europeiske land, er det god grunn til å være føre-var her.

NOF mener at det ikke skal foregå trostejakt eller jakt på andre «småfugler» i Norge. Forvekslingsrisikoen med andre fredede arter under denne typen jakt er også høyst reell.

NOF anbefaler at jakttiden for gråtrost og rødvingetrost tas ut av forskriften.

Andefugler i Porsangerfjorden, Finnmark

NOF vil påpeke at alle de jaktbare andeartene (både gressender og dykkender) bør ha begrenset jakttid i indre del av Porsangerfjorden i Finnmark. Dette for å muliggjøre et effektivt oppsyn i området, og for å sikre at det ikke drives jakt på andefugler her i perioden hvor dverggåsa oppholder seg i Porsangerfjorden. Ny kunnskap fra 2010 og 2011 viser at dverggjessene oppholder seg i området minst fram til 15.09. NOF påpeker at det er av betydning for å sikre dverggåsa i Norge at all andejakt i Indre Porsangerfjord utsettes til 20.09

(også dykkendene!). Det faktum at dette svært rike gruntvannsområdet har status som et internasjonalt viktig fugleområde (*Important Bird and Biodiversity Area - IBA*), hvor deler også er anerkjent som Ramsar-område, og i tillegg er foreslått som et naturreservat av Fylkesmannen i Finnmark, bør gjøre det lite konfliktylft å regulere jakttiden for de aktuelle andeartene i området. En slik regulering er helt nødvendig for å ivareta de internasjonale forpliktelsene ift. bevaring av dverggås, og må sees i sammenheng med Miljødirektoratets nasjonale handlingsplan for arten som ble publisert i 2009, hvor et av de prioriterte tiltakene er **“å revidere jaktbestemmelser for å hindre utilsiktet felling”**, og er formulert på følgende måte i handlingsplanen: *“Jakt på andre andefugler og spesielt i forhold til gåsejakt og dens virkning eller potensiell konflikt med vern av dverggås utredes og tiltak settes i verk. ... For å muliggjøre effektivt oppsyn med gåsejaktforbudet bør også jakt på andre andefugler forbys i indre deler av Porsangerfjorden i tidsrommet 20. august - 15. september”*.

Jerpe

Jerpa har en negativ bestandsutvikling i mange europeiske land, og den er blitt utryddet mange steder. Også i Norge har arten gått tilbake i mange områder, og generelt har jerpa en svært usikker bestandsstatus. Den er vanskelig å kartlegge, men lett å skyte. Arten har en svært spredt og flekkvis utbredelse som også gjør den sårbar for lokal/regional utryddelse. I Troms og det meste av Finnmark mangler arten, bortsett fra en bestand i Pasvik som har forbindelse med en liten og fragmentert bestand i Finland og Nordvest-Russland. Denne bestanden må nå fredes, og jakt på arten generelt bør etter NOFs syn innstilles for hele landet. Mellom 1970 og 1990 ble det rapportert om en tilbakegang i jerpebestanden, og bestanden ble også antatt å ha gått tilbake mellom 1990 og 2002. Det foreligger ingen data på at bestanden har økt etter dette.

NINA-rapport 1178 *Statusoversikt for jaktbart småvilt viser* en jevn nedgang i jaktutbyttet for jerpe i Norge de siste 15 årene, fra 5000 til 1500 skutte fugler. Når vi samtidig vet svært lite om bestanden til jerpe, er det all grunn til å være føre-var i forvaltningen av arten.

NOF foreslår at jakttiden for jerpe tas ut av forskriften.

Fremmede/introduserte arter

Fremmede arter kan utgjøre en økologisk belastning for ville fuglebestander, og hører generelt ikke hjemme i norsk natur. NOF mener generelt at utsatte og forvillede bestander av innførte arter (som kanadagås, stripegås, niland, fasan, mink og mårhund) skal bekjempes i Norge.

Kanadagås og stripegås

NOF er positiv til å redusere bestandene av kanadagås, men ønsker at dagens ordning som ble innført i 2007, hvor fylkeskommunen kan foreta endring av den generelle jakttiden med inntil 2,5 måneder, opphører. Dette fordi vi er svært kritiske til at det åpnes for en generell utvidet tilgang til jakt av et slikt omfang (særlig langs kystlinjen og i våtmarksområder). Mest alvorlig er forstyrrelse for enkelte fuglearter grunnet utvidet jakt på kanadagås, som demonstrert i Grandefjæra på Ørlandet vinterstid. Utvidet jakttid vil øke faren for feilskyting og faunakriminalitet, samt være til sjenanse for folks friluftsliv og positive opplevelser med disse artene. Når det gjelder den generelle jakten på kanadagås er NOF av den formening at innsatsen for å redusere bestandene må settes inn med økt jakttrykk innenfor tidsrammene av annen gåsejakt, og at ytterligere reduisering av bestandene bør foretas gjennom målrettede uttak f.eks. av kyndig personell fra Statens naturoppsyn.

Stripegås har ingen norsk, reproduserende bestand. Forekomsten av stripegås i Norge er begrenset til noen titalls fugler som opptrer under sommerhalvåret, og som vanligvis ikke hekker. Jakt vil i liten grad påvirke forekomsten av arten i Norge. Jakttid for stripegås bør være innenfor jakttiden av annen gåsejakt. Målrettet felling av stripegås kan også vurderes.

Pattedyr

Gaupe

Regelverket for kvotejakt og jakt i områder som er kvotefrie må snarlig endres. Gaupa er en av to arter som er viktige for å holde bl.a. rødvrebbestandene nede på mer naturlige nivåer, og en tilbakeføring av gaupebestandene til naturlige nivåer vil ha en positiv bieffekt på alle bakkehekkende fuglearter, bl.a. lirype.

Bestanden av gaupe skal økes, slik at arten kommer seg ut av den norske rødlisten. Jaktuttaket må tilpasses dette.

Hare

Hare er kategorisert som nær truet (NT) på Artsdatabankens rødliste. Bestandsnedgangen er på 15 % over tre generasjoner, og jaktutbyttet er også fallende. Jakt blir ansett som en medvirkende årsak til harebestandens reduksjon. Hare er en viktig art i økosystemet, blant annet som byttedyr for flere rovdyr og rovfugler.

NOF anbefaler økt bruk av bevaringstiltak for hare.

Ekorn

NOF ønsker at ekorn tas ut fra forskriften på grunn av manglende tradisjon og nytte av jakten.

Annet

Utvidet juletidfredning

Selv om vi i dette høringsbrevet har forholdt oss til 23.12 som avsluttende dato for jakttida for en rekke arter, ønsker vi å påpeke at juletidfredningen bør utvides til å gjelde i perioden 15. desember til 15. januar. Dette er en periode som sammenfaller med de korteste daglengdene, og forstyrrelseseffekten som jakt har på alt dyreliv i denne perioden vil kunne redusere overlevelsesmulighetene for mange fugle- og pattedyrarter. Mange fuglearter er avhengige av nærmest uavbrutt matinntak i den lyse delen av døgnet i denne perioden for å overleve den kalde natta. Energiforbruket ved forflytninger som skyldes forstyrrelseseffekten av jakt kan være nok til en negativ energibalanse.

For Norsk Ornitologisk Forening

Kjetil Solbakken, generalsekretær

Martin Eggen, naturvernrådsgiver

VEDLEGG:

Underskrifter fra NOFs internettkampanje «Say no to hunting of songbirds in Norway».